

mur. 18, drewn. 3, gorzelnia i browar piwny, pokłady torfu. Wieś Dylew osad 11, gruntu m. 262; wś Wodziecho osad 10, gruntu m. 256. 4.) **D.**, ob. *Dylewo* i *Dylów*. *W...r.*

Dylewicze, wś przyw., pow. dziśnieński, w. 42 od Dżisny; okr. adm. I; 3 dm., 41 mk.

Dylewo, 1.) wś, pow. rypiński, gm. Pręcki, par. Rypin. W 1827 r. liczono tu 16 dm. i 88 mk., obecnie 21 dm. i 172 mk. Folw. D. z wsią t. n. od Płocka w. 49, od Rypina w. 3, od Włocławka w. 45, od rzeki Wisły w. 45. Nabyte w r. 1873 za rs. 9860; rozl. wynosi m. 432 a mianowicie: grunta orne i ogrody m. 345, łąk m. 61, pastwisk m. 15, nieużytki i place m. 11; budow. mur. 3, drew. 4, pokłady torfu i marglu. Wieś D. osad 34, gruntu m. 104. 2.) **D.**, wś nad rz. Ruż, pow. makowski, gm. Sypniewo, par. Gąsewo. W 1827 r. było tu 16 dm. i 155 mk. 3.) **D.-stare**, wś, i *Dylewo Dwór*, folw., pow. ostrołęcki, gm. Dylewo, par. Kadzidło. Jest tu urząd gm. W 1827 r. liczono tu 54 dm., 294 mk.; obecnie liczy ziemi 1334 morg. D. gm. ludn. 5263, rozległości 18611 morg., s. gm. okr. I Kadzidło o 6 w.; st. poczt. Ostrołęka o 13 w. W skład gm. wchodzi: Chudek, Czarnotrzew, Dylewo-nowe, D. stare, Gleba, Jeglewiec, Kadzidło, Kamienowizna, Karaska, Kierzek, Kuczyńskie, Łodziska, Obierwia, Olszewka, Piasecznia, Siarki, Strzałki, Szafarnia, Szaroczałka, Szwendrowy most, wszystkie wsie włościańskie. Lud wiejski wyrabia (w Dylewie mianowicie) płótno. 4.) **D.-nowe**, wieś, powiat ostrołęcki, gm. Dylewo, par. Kadzidło. W 1827 r. było tu 35 dm. i 210 mk; obecnie liczy 1362 morg ziemi. 5.) **D.**, por. *Dylew*, *Dylów*. *Br. Ch.*

Dylewo, wś włośc., okolica szlach., futor rząd., pow. lidzki, 4 okr. adm., par. Wawioraka, o 21 w. od Lidy, 17 dm., 183 mk. (1866). Jest tu kaplica katolicka.

Dylewo, 1.) niem. *Dilewen*, folw., pow. brodnicki, należy do Piątkowa, par. i szkoła Pluskoweszy, poczta Golub. Budynków 14, domów mieszk. 6, katol. 68. 2.) **D.**, niem. *Dohlau*, wś, powiat ostródzki, ma kościół ewangelicki; w lesie, o 2 mile od Ostródy, leży najwyższa góra w Prusiech wschodnich, Kernsdorfer Hoehe, 330 m. wysokości.

Dylegówka, ob. *Dylągówka*.

Dylgi, wś, pow. kowieński, par. Kiejdany, wś uwłaszczona z dóbr Orwistów, własności Medekszów. *J. K. G.*

Dylginie, wś, pow. kalwaryjski, gm. Janów, par. Ludwinów. Liczy 9 dm., 49 mk., odl. od Kalwaryi 7 w.

Dyllice, wś i st. poczt. w gub. petersburskiej, pow. peterhowski, o pół wiorsty od st. Elizawetyno dr. żel. bałtyckiej.

Dylloken, *Dieloken* (niem.), ob *Kadłub* i *Szczedrzyk*.

Dylów, por. *Dylew* i *Dylewo*.

Dylów, lit. *Dilu*, mko w pow. poniewiejskim, nad rz. Oposzczą, o 45 w. od Poniewieża. Kościół katol. pod wezw. Serca Jezusowego, 1776 z drzewa wzniesiony przez obyw. Koplewskiego, filialny wobolnicki. Po Koplewskich przeszły dobra na Mieczysława Siesickiego i do r. 1863 należały do niego.

Dylówka, wś, pow. grójecki, gm. Rykały, par. Goszczyn.

Dymacz, 1.) młyn, pow. ostrzeszowski, ob. *Raków* domin. 2.) **D.**, osada, pow. krotoszyński, ob. *Nowa Odra* wieś (Neuobra). 3.) **D.**, folw., pow. krotoszyński, ob. *Orla* domin.

Dymajcie, wś, pow. szawelski, gm. żagorska, dusz rew. 71, ziemi 535 dzies. nadanej.

Dymałokowo, wś w gub. witebskiej, nad rz. Niszcza.

Dymańcie, wś, pow. szawelski, gm. pozszytyńska, 241 dziesięcin ziemi nadanej dla 36 mk. *J. Godł.*

Dymanowa, st. poczt. przy szosie z Witebska, pow. witebski, nad rz. Mieżą.

Dymarka, wś w pow. radomyskim, nad rz. Werezna, o 8 w. odległa od w. Kresiatycz, z którymi stanowi jedną paraf. a o 29 w. od m. Chabnego; mieszk. 112 wyznania prawosł. Ziemi nieznaczalnej 686 dz., własność Kuublickiego. Zarząd gm. we wsi Wołozkowie, polic. w m. Chabnem. *Kł. Przed.*

Dymarka, nad Olszyną, dopływem Legowy przysiołek, posiada tartak wodny, ob. *Poreby*.

Dymek, przysiołek dóbr Wielgie, pow. wielunski, gm. Skrzynno, par. Rudlice, o 2 i pół mil od Wielunia. Ma 17 dm., 125 mk. Roli gromadzkiej na Dymku i Borku łącznie 2 włóki 10 morg.; roli dworskiej 21 włók (w tem 13 włók lasu). Roku 1827 miał 16 domów, 127 mk. *W...r.*

Dymer, ob. *Dymir*.

Dymgajły, wś, pow. szawelski, gm. Chwałojnie. Ma 8 dusz rew. na 127 dzies. ziemi. Niegdyś własność plebańska. *J. Godł.*

Dymice, folw., pow. niesławski, gm. Lubanie, par. Nieszawa. W 1827 r. liczono tu 10 dm., 41 mk.

Dymidów, ob. *Demidów*.

Dymidówka 1.) wś nad rz. t. n., pow. olhopolski, gm. i par. Obodówka. R. 1868 miała 100 dm. Jest tu cerkiew paraf. N. P. Różańcowej dla 1064 parafian i ma 34 dzies. ziemi cerkiewnej. 2.) **D.**, duża wś w pow. winnickim, par. Brahiłów, nad rz. Rowem, należała do Potockich, dziś Łapundina; dusz 452 męż., ziemi włośc. 1099 dzies., ziemi dwor. 1034 dzies. ziemi ornej, 951 d. lasu, 63 d. nieużytków. Ma cerkiew paraf. N. P. Różańcowej dla 1030 parafian, do której należy 45 dzies. ziemi cerk. R. 1868 D. miała 182 dm.

Dychnowicze, ws, pow. wołkowyski, gmina Roś, 12 w. od Wołkowyska, 214 dz.

Dyckajmie, ws, pow. kowieński, gm. Betygoła (4 w.), 74 w. od Kowna.

Dyczki, opustoszałe sioło w pow. owruckim, w pobliżu wsi Miszkiewicze.

Dyczków, ws, pow. tarnopolski. Boberski W. „Kamieniołomy w Dyczkowie“ (Wszechświat, r. 1882).

Dyczprudele, w spisie z r. 1886 *Dyjjaprudele*, ws, pow. wilkomierski, gm. Kupiszki (7 w.), 81 w. od Wilkomierza.

Dyczprudy, *Dyczprudzie*, w spisie z r. 1886 *Dyjjaprudzie*, ws i fol., pow. wilkomierski, gm. Kupiszki (7 w.).

Dycztrakis, zaśc., pow. poniewieski, gm. Nowemiasto (9 w.), 24 w. od Poniewieża.

Dyczuny 1.) ws, pow. poniewieski, gm. Mołdoczany (4 w.), 22 w. od Poniewieża. 2.) **D.**, ws, tamże, gm. Czypiany (16 w.), 60 w. od Poniewieża.

Dydany, fol., pow. kowieński, gm. Żejmy.

Dydeliszki, fol., pow. nowoaleksandrowski, gm. Abele (3 w.), 36 w. od mta pow., własność Tyszków, wraz z Deguciami ma 412 dz. W r. 1794 własność Stanisława Klimanńskiego, podówczas orszańskiego.

Dydkiemie al. *Dytkiemie* (ob. t. II, 243, 258), mstko, ws i dobra, pow. rossieński, gm. Sartyniki (20 w.), 70 w. od Rossień. Mstko ma 150 mk. Butkiewiczowie mają tu 19 dz., ks. Wierzbicki 20 dz. Dobra należą do Raczyńskich i mają 756 dz.

Dydławki, pow. rossieński, ob. *Rodchicie*.

Dydule, *Dyduły*, ws i dobra, pow. bielski gub. grodz., gm. Dubiażyn, 12 w. od Bielska. Ws ma 177 dz.; dobra, własność Myśliwców, 197 dz.

Dydwęgi, dwie wsi, pow. rossieński, gm. Rossienie (10 w.).

Dydzieszylły, ws, pow. nowoaleksandrowski, gm. Ponedel (11 w.), 72 w. od mta pow.

Dydzogrosze, *Dydzegrasze*, ws, pow. wilkomierski, gm. Rogowo (16 w.), 76 w. od Wilkomierza.

Dydzuliszki 1.) ws, pow. wilkomierski, gm. Traskuny (7 w.), 42 w. od Wilkomierza. 2.) **D.**, ws, tamże, gm. Androniszki (8 w.), 50 w. od Wilkomierza.

Dydzelówka, ws, pow. wilkomierski, gm. Siesiki (8 w.), 21 w. od Wilkomierza.

Dydzierajstis, *Dydzierajtis*, zaśc., pow. wilkomierski, gm. Owanta (7 w.), 36 w. od Wilkomierza.

Dydzulis, dwór, pow. poniewieski, gm. Poniewież (10 w.).

Dyferajcowo, w spisie z r. 1886 *Doferejcowo*, zaśc., pow. nowoaleksandrowski, gm. Rakiszki, 67 w. od mta pow.

Dygrajcie, ws i dobra, pow. kowieński, gm. Kroki (4 w.), 76 w. od Kowna.

Dyhanówka, ws, pow. sieński, gm. Kakowczyn, 8 dm., 65 mk.

Dyjjaprudele, *Dyjjaprudzie*, ob. *Dyczprudele*, *Dyczprudy*.

Dykmany, ws, pow. nowoaleksandrowski, gm. Dusiaty (5 w.), 28 w. od mta pow.

Dyksie, ws, pow. kowieński, gm. Jaswojnie (15 w.), 53 w. od Kowna. Bulkowscy mają tu 64 dz., Gasztowtowie 39 dz.

Dyksze (ob. t. II, 244, *Dykszele*), ws, pow. rossieński, gmina Kielmy (2 w.), 20 w. od Rossień.

Dykwicie, ws, pow. telszewski, gm. Wornie (4 w.), 34 w. od Telsz.

Dylaciszki, ws, pow. poniewieski, gm. Pompiany (2 w.), 29 w. od Poniewieża.

Dylaki, dwór i fol., pow. poniewieski, gmina Mołdoczany (11 w.), 36 w. od Poniewieża.

Dylbiszki 1.) ws, pow. telszewski, gm. Młoki (7 w.), 49 w. od Telsz. 2.) **D.**, *Delbiszki*, ws, tamże, gm. Żorany (6 w.), 14 w. od Telsz. Gudowiczowie mają 29 dz.

Dylbsze, ws, pow. telszewski, gm. Bernatowo (11 w.), 24 w. od Telsz.

Dylby, ws, pow. telszewski, gm. Wornie (16 w.), 15 w. od Telsz.

Dyle 1.) dwór, pow. poniewieski, gm. Birze (24 w.). 2.) **D.**, ws, pow. wilkomierski, gmina Onikszty (5 w.).

Dylewieki, ws, pow. poniewieski, gm. Pompiany (18 w.).

Dylewo 1.) ws, pow. rypiński. Ziemowit ks. mazow. nadaje 1343 r. 30 łan. chełm. ziemi książęcej pustej, zw. „Dilewicze“, rycerzom: Mirosławowi, Janowi i Pawłowi dla użytkowania, z wyłączeniem barci książęcych, przy obowiązku służby wojennej (Kod. maz. 115). W dok. z r. 1355, ws książęca. Władysław i Bolesław, ks. dobrzyńscy, nadają tu łany dla kościoła par. w Nowym Rypinie (Ulanów, Dok. 325, 36). W r. 1564 siedzą tu Starorypińscy (trzy działki) i Nadroski: płacą od 17 kmieci na łanach i 1½ łan. wójt. 2.) **D. Nowe** i *Stare*, dwie wsi przyległe, pow. ostrołęcki, 14 w. od Ostrołeki. 3.) **D. Nowe** al. *Gojdany* (Gawarecki, Pam. hist.). powstała około r. 1570; od 1753 do 1756, miała tak zw. wolne lata. Prestacye dawane w naturze, Jan Małachowski, ststa ostrołęcki, zapisem z 15 listopada 1752 r., zamienia na czynsz roczny 1,076 złp. 20 gr., co potwierdza August III, dla 52 włóści starostwa ostrołęckiego. Wtedy na D. znajdowało się już 15 włók miary chełm. Lustracya z r. 1765, wykazuje 20 gospodarzy, płacących oprócz powyższego czynszu, po 7 złp. podatku propinacyjnego z osady; przywileju jednak na prawo propinacyjne D. Nowe nie posiada. W r. 1799, znajdujemy tu 34 gospodarzy; r. 1820 również, jak i w 1828 r. 34 gospodarzy i jednego chałupnika. Gospodarze w r. 1820 do kasy ekonomicznej uiszczali 1,088 złp.

czynszu gruntowego i 40 złp. 20 gr. dziesięciny, którą do 1799 r., wnosili do seminarium w Pułtusk. W r. 1878 było 35 dm., 162 męż., 152 kob., 1,362 morg., w tej liczbie 345 ornej ziemi. 4.) **D. Stare**, jest jedną z dawniejszych wsi kurpiowskich, w puszczy Myszynieckiej. Jan Małachowski, zapisem z r. 1752, zamienia kmięciom prestacye, na czynsz roczny 1,645 złp. 20 gr. Lustracya z r. 1765, zastaje tu 23 gospodarzy, płacących oprócz czynszu, jeszcze 66 złp. 20 gr. kunowego i po 7 złp. podatku propinacyjnego z osady rolnej. Po zniesieniu ststwa ostrołęckiego, włączona do ekonomii dylewsko-ostrołęckiej; w r. 1820 znajdujemy w D. 46 gospodarzy, 4 chałupników, kowala i karcznię. Gospodarze wtedy płacili 1,764 złp. czynszu grunt. i 50 złp. 10 gr. dziesięciny (niszczanej do 1799 r., do seminarium pułtuskiego); gruntu wś posiadała 84 zagon., na których wysiewano po 127 kore. 3 garn. oziminy i jarzyny. W tej wsi zdawna była siedziba głównego zarządu wsiami, ststwa ostrołęckiego, w puszczy Myszynieckiej, wchodzącami w skład dóbr starosiecińskich a następnie ekonomicznych. W r. 1878, w D. Starem był urząd gminny, karczma, 53 dm., 231 męż., 237 kob. Włościanie posiadali 1,334 mor., w tej liczbie 677 orn. Folwark liczył w 1820 r. 585 morg., w tej liczbie 10 morg. ogrodów, 313 orn., 201 łąk, 27 paśn. i 16 nieuż.; oprócz tego do fol. należało około 115 morg. łąk, rozrzuconych po okolicznych wsiami (34 morg. pod Kadzidłem, 14 pod Zawadami, 59 pod Wykrotem i t. d.), dochód z gruntów wynosił 1,259 złp. Do fol. należały wsie zacieżne: Oberwia i Łodzińska i karczmy w Dylewie (2,000 złp. rocznego czynszu), Glebie, Kadzidle, Oberwii, Golance, Wroeku i Wykrocie. Dochód z propinacyi wynosił brutto 8,386 złp. (po odtrąceniu wydatków do kassy ekonomicznej wpływało na czysto 6,569 złp.). Do fol. należało także rybołówstwo na jeziorach: Wądołek, Kozionka, Tajno, Belezęca, Rosochacie, Stara Rzeka, Kozicha, Chomętka, Orle i Kurpiowska, czyniące w 1820 r., 125 złp., (dzierżawił je wtedy niejaki Laskowski). Obecnie fol. D. wchodzi w skład dóbr donacyjnych, gen. Drejera i liczy 161 morg. (120 orn.).

Lu. Krz.

Dylewo, wś, pow. lidzki, gm. Wasiliszki (9 w.); miała 9 dusz rewiz., należała do dóbr skarb. Hajki.

Dylewszczyzna, wś i fol., pow. wołkowyski, gm. Pieski, 19 w. od Wołkowyska. Wś ma 213 dz.; fol. należy do dóbr Strubnica.

Dyliszki, wś, pow. nowoaleksandrowski, gm. Rakiszki (7 w.), 42 w. od mta pow.

Dymajcie 1.) wś, pow. rossieński, gm. Kielmy (11 w.), 47 w. od Rossień. 2.) **D.**, dwór, pow. szawelski, gm. Ligumy, 15 w. od Szawel. 3.) **D.**, okolica, dobra i fol., pow. telszewski, gm. Gadonów, 3 w. od Telsz. Dobra należą do Nar-

kiewiczów, 180 dz. W okolicy mają Wertelowie 49 dz.

Dymanowo 1.) dobra, pow. orszański, dziedzictwo Zaranków, 914 dz. 2.) **D.** (ob. t. II, 245), st. poczt., pow. witebski, gm. Sieluty.

Dymany, wś i dobra, pow. horecki, gm. Nicyporowicze (6 w.). Dobra, dziedzictwo Kozłowskich, 153 dz.

Dymarka, wś nad Wereśnią, pow. radomyski, gm. i par. praw. Kresiatycze, st. poczt. Radomyśl, (86 w.), 47 dm., 263 mk., 266 dz. włośc., 458 dz. dwor. Należy do Kublickich Piotuchów.

Dymbojuny, wś, pow. wiłkomierski, gmina Rogowo (14 w.), 81 w. od Wiłkomierza.

Dymgajle, wś, pow. telszewski, gm. Żydyki (9 w.), 35 w. od Telsz.

Dymice, r. 1361 *Dymcze*, fol., pow. nieszawski, ob. *Ostrołęka*.

Dyminy, wś, pow. kielecki. R. 1351 Boddzanta, bisk. krak., nadaje Wiczesławowi z Posłowie, las biskupi Dyminy zwany nad rzeką Bobrzą, dla osadzenia na 20 łąn. wsi, na prawie sredzkiem (Kod. kat. krak. II, 18).

Dymir 1.) *Dymer*, mstko, pow. kijowski, gm. Dymir, st. poczt. Borszczahówka (40 w.), 40 w. od Kijowa, 455 dm., 3,279 mk., cerkiew, dom modl. żydow., szkoła ludowa, ambulatoryum, garbarnia, blichownia, 2 wiatraki, 7 jarmarków. Gmina obejmuje 18 miejscowości (1 mstko, 8 siół, 8 wsi, 1 kol. żyd.), mających 16,370 mk. (162 katol., 1,827 żydów) i 56,694 dz. (12,252 gr. orn., 7,030 łąk i pastw., 30,575 dz. lasów), z czego 30,135 dz. większej posiadłości, 13,646 dz. włośc., 12,378 dz. skarb. 2.) **D.**, urocz. koło Żwańczyka, pow. uszycki.

Dymitraszkówka, wś, pow. olhopolski, gm. Pieszczanka, 340 dm., 2,203 mk., cerkiew, 3 młyny.

Dymitraszkowskie Futory al. *D. Jary*, pow. olhopolski, gm. i st. poczt. Pieszczanka, par. praw. Dymitraszkówka, katol. Miastkówka, mają 872 dz. (343 lasu). Własność Winklerów.

Dymitrowo, fol., pow. telszewski, gm. Kretynga.

Dymniki 1.) wś i ferma, pow. prużański, gm. Staruny, 32 w. od Prużany. Z os. Zawiercze al. Kwatycze 772 dz.; ferma, własność Bezsonowych, 162 dz. 2.) **D. Osinniki**, chutor, tamże, Szylewiczów, 97 dz.

Dymowo 1.) dobra, pow. orszański, od 1875 r. własność Grygoriewych, 795 dz. 2.) **D.**, wś, pow. wieliski, gm. Usmyń. W r. 1765, w ławnictwie rośniańskim, wójtostwa usmyńskiego. Na polach wsi kurhan.

Dymisk-Braszewicze, ob. *Braszewicze*.

Dymesyzski, dwór, pow. rossieński, gmina Szymkajcie (6 w.), 22 w. od Rossień.

Dynaburg, przys., pow. poniewieski, gmina Rozalin (8 w.).